

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2021. gada 10. novembrī*

Institucionālās tiesības – Eiropas pilsoņu iniciatīva – Kohēzijas politika – Nacionālo minoritāšu reģioni – Reģistrācijas lēmums – Atcelšanas prasība – Pārsūdzams tiesību akts – Pieņemamība – Regulas (ES) Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkts – Pienākums norādīt pamatojumu

Lietā T-495/19

Rumānija, ko pārstāv *E. Gane, R. Hațieganu, L. Lițu* un *L.-E. Bațagoi*, pārstāves,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *H. Stancu, I. Martínez del Peral* un *H. Krämer*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Ungārija, ko pārstāv *M. Fehér, M. Tátrai* un *K. Szíjjártó*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību, kura ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar kuru tiek lūgts atcelt Komisijas Lēmumu (ES) 2019/721 (2019. gada 30. aprīlis) par ierosināto pilsoņu iniciatīvu “Kohēzijas politika reģionu vienlīdzībai un reģionālo kultūru ilgtspējai” (OV 2019, L 122, 55. lpp.),

VISPĀRĒJĀ TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *A. Kornezovs* [*A. Kornezov*], tiesneši *E. Buttidžidžs* [*E. Buttigieg*] (referents) un *K. Kovalika-Baņčika* [*K. Kowalik-Bańczyk*],

sekretāre: *I. Kurme*, administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2021. gada 21. maija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 2013. gada 18. jūnijā Eiropas Komisijai tika iesniegts Eiropas pilsoņu iniciatīvas (turpmāk tekstā – “EPI”) priekšlikums “Kohēzijas politika reģionu vienlīdzībai un reģionālo kultūru ilgtspējai” (turpmāk tekstā – “strīdīgais EPI priekšlikums) saskaņā ar LES 11. panta 4. punktu un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 211/2011 (2011. gada 16. februāris) par pilsoņu iniciatīvu (OV 2011, L 65, 1. lpp.).
- 2 No informācijas, ko strīdīgā EPI priekšlikuma organizatori sniedza kā tādu informāciju, kas tiek prasīta EPI priekšlikuma reģistrēšanai saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 II pielikumu, izrietēja, ka strīdīgā priekšlikuma mērķis ir panākt, lai Eiropas Savienība atbilstoši kohēzijas politikai pievērstu īpašu vērību reģioniem, kuru etniskās, kultūras, reliģijas vai lingvistiskās īpatnības atšķiras no apkārtējo reģionu īpatnībām. Šiem reģioniem, ieskaitot ģeogrāfiskas zonas bez struktūrām ar administratīvām pilnvarām, būtu jānodrošina jebkādu ekonomisku atšķirību vai atpalicības salīdzinājumā ar apkārtējiem reģioniem novēršana, atbalsts ekonomikas attīstībai un ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas nosacījumu saglabāšana tādējādi, ka to īpatnības saglabājas nemainītas. Šajā nolūkā šiem reģioniem būtu jābūt tādām pašām iespējām piekļūt dažādiem Savienības fondiem un saglabāt savas īpatnības, un tiem arī būtu jānodrošina pienācīga ekonomiska attīstība tādējādi, lai Savienības attīstība varētu būt ilgtspējīga un tiktu saglabāta tās kultūras daudzveidība.
- 3 Ar 2013. gada 25. jūlija Lēmumu C(2013) 4975 *final* un piemērojot Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu, Komisija noraidīja pieteikumu reģistrēt strīdīgo EPI priekšlikumu, pamatojot ar to, ka tas acīmredzami ir ārpus Komisijas pilnvaru robežām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus.
- 4 Ar 2016. gada 10. maija spriedumu *Izsák un Dabis/Komisija* (T-529/13, EU:T:2016:282) Vispārējā tiesa noraidīja atcelšanas prasību, kas tika celta pret Lēmumu C(2013) 4975 *final*.
- 5 Izskatot apelācijas sūdzību, Tiesa ar 2019. gada 7. marta spriedumu *Izsák un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177) atcēla 2016. gada 10. maija spriedumu *Izsák un Dabis/Komisija* (T-529/13, EU:T:2016:282) un, pašai galīgi izlemjot lietu, atcēla Lēmumu C(2013) 4975 *final*.
- 6 2019. gada 30. aprīlī Komisija pieņēma Lēmumu (ES) 2019/721 par strīdīgo EPI priekšlikumu (OV 2019, L 122, 55. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), ar kuru tā veica tā reģistrāciju Regulas Nr. 211/2011 4. panta izpratnē.
- 7 Apstrīdētā lēmuma 1. un 2. apsvērumā Komisija identificēja strīdīgā EPI priekšlikuma priekšmetu un mērķus saskaņā ar šā sprieduma 2. punktā izklāstītajiem formulējumiem.
- 8 Apstrīdētā lēmuma 3. un 4. apsvērumā Komisija norādīja – lai veicinātu to, ka Savienības pilsonis izmanto EPI mehānismu un galu galā piedalās Savienības demokrātiskajā dzīvē, attiecībā uz EPI paredzētajām procedūrām un nosacījumiem ir jābūt skaidriem, vienkāršiem, viegli īstenojamiem un samērīgiem ar EPI būtību.

9 Apstrīdētā lēmuma 5. apsvērumā Komisija norādīja:

“Savienības tiesību aktus Līgumu īstenošanas nolūkā var pieņemt, lai noteiktu struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju [...] saskaņā ar [LESD] 177. pantu.”

10 Apstrīdētā lēmuma 6. apsvērumā Komisija norādīja, ka strīdīgais EPI priekšlikums, “ciktāl tā mērķis ir Komisijas priekšlikumi tiesību aktiem, ar ko nosaka struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju, ievērojot nosacījumu, ka finansējamās darbības ļauj stiprināt Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju”, nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

11 Apstrīdētā lēmuma 7. apsvērumā Komisija konstatēja, ka strīdīgais EPI priekšlikums atbilst Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta a), c) un d) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem, un 8. apsvērumā tā secināja, ka tas ir jāreģistrē.

12 Apstrīdētā lēmuma 1. pantā ir noteikts:

“1. Ar šo reģistrē ierosināto pilsoņu iniciatīvu “Kohēzijas politika reģionu vienlīdzībai un reģionālo kultūru ilgtspējai”.

2. Paziņojumus par atbalstu šai ierosinātajai pilsoņu iniciatīvai var vākt, balstoties uz izpratni, ka iniciatīvas mērķis ir izstrādāt Komisijas priekšlikumus tiesību aktiem, ar ko nosaka struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju, ievērojot nosacījumu, ka finansējamās darbības ļauj stiprināt Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju.”

13 Apstrīdētā lēmuma 3. pantā ir precizēts, ka strīdīgā EPI priekšlikuma organizatori ir tā adresāti.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

14 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 8. jūlijā, Rumānija cēla šo prasību.

15 2019. gada 27. septembrī Komisija iesniedza iebildumu rakstu.

16 Ar procesuālu rakstu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 8. oktobrī, Ungārija lūdza atļauju iestāties šajā tiesvedībā Komisijas prasījumu atbalstam.

17 Replikas raksts tika iesniegts 2019. gada 16. decembrī.

18 Ar desmitās palātas priekšsēdētāja 2020. gada 7. janvāra lēmumu Ungārijai tika atļauts iestāties lietā.

19 Atbildes raksts uz repliku tika iesniegts 2020. gada 27. janvārī.

20 Ungārija iesniedza savu iestāšanās rakstu 2020. gada 18. februārī, un Rumānija iesniedza savus apsvērumus par to 2020. gada 21. maijā – noteiktajā termiņā. Komisija neiesniedza apsvērumus par minēto iestāšanās rakstu.

- 21 Ar procesuālu rakstu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2020. gada 30. jūlijā, Rumānija saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 106. panta 2. punktu iesniedza pieteikumu par tiesas sēdes rīkošanu.
- 22 Pamatojoties uz tiesneša referenta priekšlikumu, Vispārējā tiesa (desmitā palāta) nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu un, veicot Reglamenta 89. pantā paredzētos procesa organizatoriskos pasākumus, lūdza Komisiju un Ungāriju, ja tās to vēlētos, sniegt apsvērumus par Rumānijas argumentāciju attiecībā uz prasības pieņemamību. Abas lietas dalībnieces iesniedza savus apsvērumus noteiktajā termiņā.
- 23 2021. gada 21. maija tiesas sēdē tika uzklausi lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem.
- 24 Rumānijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu;
  - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 25 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- noraidīt prasību;
  - piespriest Rumānijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 26 Ungārija lūdz Vispārējo tiesu noraidīt prasību.

Juridiskais pamatojums

Par prasības pieņemamību

- 27 Rumānija, izskatot jautājumu par prasības pieņemamību no apstrīdētā lēmuma apstrīdamības un intereses celt prasību esamības viedokļa, norādīja, ka minētā prasība esot pieņemama.
- 28 Komisija savos apsvērumos par Rumānijas argumentāciju (skat. šā sprieduma 22. punktu) pauda šaubas par prasības pieņemamību.
- 29 Konkrētāk, Komisija pauda šaubas par apstrīdētā lēmuma apstrīdamību, jo to varot uzskatīt par sagatavojošu aktu jeb “pilsoņu iniciatīvas mehānisma pirmo posmu”, kurš tiekot noslēgts ar to, ka Komisija pieņem Regulas Nr. 211/2011 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzēto paziņojumu; šis paziņojums esot apstrīdams tiesību akts. Šajā ziņā Komisija norādīja, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, runājot par aktiem vai lēmumiem, kuru izstrāde notiek vairākos posmos, it īpaši iekšējas procedūras noslēgumā, tie akti, par kuriem var celt atcelšanas prasību, principā ir tikai tie pasākumi, kuros šīs procedūras beigās ir galīgā veidā noteikta attiecīgās iestādes nostāja, izslēdzot starppasākumus, kuru mērķis ir sagatavot galīgo lēmumu.
- 30 Lai pamatotu savas šaubas, Komisija arī norādīja, ka no Vispārējās tiesas judikatūras izrietot, ka atcelšanas prasību var celt – tostarp arī dalībvalsts – par aktiem, kas ir paredzēti, lai radītu tiesiskās sekas, kuras var būt nelabvēlīgas. Komisija uzskata, ka lēmuma par EPI priekšlikuma reģistrāciju

gadījumā esot grūti noskaidrot, kādas tiesiskās sekas, kuras izriet no šī EPI priekšlikuma satura, varētu radīt kaitējumu un kam tas varētu tikt nodarīts. Komisija konkrēti atsaucās uz 2010. gada 21. maija spriedumu Francija/Komisija (T-425/04, T-444/04, T-450/04 un T-456/04, EU:T:2010:216, 119. punkts).

- 31 Nemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Komisija jautājumu par apstrīdētā lēmuma apstrīdamību atstāja Vispārējās tiesas vērtēšanai.
- 32 Turpretim Komisija piekrita Rumānijas analīzei, saskaņā ar kuru dalībvalstu tiesību celt atcelšanas prasību par Savienības tiesību aktu īstenošana nav atkarīga no intereses celt prasību pierādīšanas.
- 33 Ungārija savos apsvērumos par Rumānijas argumentāciju (skat. šā sprieduma 22. punktu) puda viedokli par labu prasības pieņemamībai, it īpaši apgalvojot, ka apstrīdētais lēmums ir apstrīdams tiesību akts. Ungārija arī uzskatīja par pamatotu, lai Vispārējā tiesa lemtu par šo juridisko jautājumu, lai novērstu jebkādas neskaidrības.
- 34 No triju lietas dalībnieču argumentācijas izriet, ka tās neapstrīd, ka dalībvalstu tiesību celt atcelšanas prasību par Savienības tiesību aktu īstenošana nav atkarīga no intereses celt prasību pierādīšanas. Proti, no judikatūras izriet, ka dalībvalsts, kā, piemēram, Rumānija šajā lietā, var celt prasību atcelt tiesību aktu, kurš rada saistošas tiesiskās sekas, un tai nav jāpierāda interese celt prasību (skat. spriedumu, 2011. gada 13. oktobris, *Deutsche Post* un Vācija/Komisija, C-463/10 P un C-475/10 P, EU:C:2011:656, 36. punkts un tajā minētā judikatūra). Tātad dalībvalstij nav jāpierāda, ka tās apstrīdētais Savienības tiesību akts attiecībā uz šo dalībvalsti rada tiesiskas sekas, lai tās prasība būtu pieņemama (skat. spriedumu, 2012. gada 20. septembris, Francija/Komisija, T-154/10, EU:T:2012:452, 37. punkts un tajā minētā judikatūra). Ar Komisijas norādīto 2010. gada 21. maija spriedumu Francija/Komisija (T-425/04, T-444/04, T-450/04 un T-456/04, EU:T:2010:216) (skat. šā sprieduma 30. punktu), kurš turklāt apelācijas tiesvedībā ir atcelts ar 2013. gada 19. marta spriedumu *Bouygues* un *Bouygues Télécom*/Komisija u.c. un Komisija/Francija u.c. (C-399/10 P un C-401/10 P, EU:C:2013:175), minētā judikatūra nekādi nav apstrīdēta.
- 35 Tā kā Komisija ir paudusi šaubas par apstrīdētā lēmuma apstrīdamību LESD 263. panta izpratnē un ņemot vērā Ungārijas lūgumu, lai Vispārējā tiesa tieši paustu nostāju par šo jautājumu, ir jāizsaka šādi apsvērumi.
- 36 No pastāvīgās judikatūras, kas ir izstrādāta saistībā ar dalībvalstu vai iestāžu celtām atcelšanas prasībām, izriet, ka apstrīdami tiesību akti LESD 263. panta izpratnē ir visi iestāžu pieņemti noteikumi neatkarīgi no to formas, kuru mērķis ir radīt saistošas tiesiskās sekas (skat. spriedumu, 2011. gada 13. oktobris, *Deutsche Post* un Vācija/Komisija, C-463/10 P un C-475/10 P, EU:C:2011:656, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 37 Lai noteiktu, vai akts rada tiesiskās sekas, it īpaši ir jāņem vērā tā mērķis, saturs, būtība, kā arī tā pieņemšanas faktiskais un tiesiskais konteksts (skat. spriedumu, 2018. gada 23. aprīlis, *One of Us* u.c./Komisija, T-561/14, EU:T:2018:210, 70. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 38 Šajā lietā ir jāizvērtē, vai apstrīdētais lēmums, kuru Komisija ir pieņēmusi, pamatojoties uz Regulas Nr. 211/2011 4. pantu, un saskaņā ar kuru tā ir reģistrējusi strīdīgo EPI priekšlikumu, ir vērsti uz saistošu tiesisko seku radīšanu, tādējādi būdams apstrīdams tiesību akts LESD 263. panta izpratnē.

- 39 Šajā ziņā, kā to jau ir precizējusi Savienības tiesa (spriedums, 2018. gada 23. aprīlis, *One of Us u.c./Komisija*, T-561/14, EU:T:2018:210, 73. punkts), Regulā Nr. 211/2011, kas bija piemērojama apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā, ir noteiktas procedūras un nosacījumi EPI iesniegšanai. Tās 8. apsvērumā ir norādīts, ka ir vajadzīga minimāli organizēta struktūra, un šajā nolūkā ir paredzēts izveidot pilsoņu komiteju, kurā ir fiziskas personas (organizatori) vismaz no septiņām dažādām dalībvalstīm un kura ir atbildīga par EPI izstrādi un tās iesniegšanu Komisijai. Regulas Nr. 211/2011 4. pantā ir noteikts, ka EPI priekšlikums ir jāreģistrē Komisijā un ka reģistrācija tiek veikta ar nosacījumu, ka tā konstatē, ka ir ievēroti noteikti nosacījumi, kas ir izklāstīti iepriekš minētajā tiesību normā. Šajos nosacījumos ir ietverts nosacījums, saskaņā ar kuru attiecīgais EPI priekšlikums nedrīkst būt acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus (Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkts). Regulas Nr. 211/2011 4. panta 4. punktā ir paredzēts, ka reģistrētu EPI priekšlikumu dara zināmu sabiedrībai šīs pašas regulas 4. panta 1. punkta otrajā daļā paredzētajā reģistrā.
- 40 Tikai pēc attiecīga EPI priekšlikuma reģistrācijas var tikt uzsākta paziņojumu par atbalstu vākšana vismaz no viena miljona parakstītāju, kuri pārstāv vismaz ceturtdaļu visu dalībvalstu. Šī vākšana ir jāveic saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 5.–8. pantā detalizēti noteiktajām procedūrām un nosacījumiem. It īpaši saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 8. pantu organizatori iesniedz savāktos paziņojumus par atbalstu attiecīgajām dalībvalstīm pārbaudei un sertifikācijai.
- 41 Regulas Nr. 211/2011 9. panta pirmajā daļā organizatoriem ir paredzēta iespēja, ja ir ievērotas visas minētajā regulā paredzētās procedūras un nosacījumi, iesniegt EPI Komisijai, pievienojot tai informāciju par visu šai iniciatīvai sniegto atbalstu un finansējumu. Šo informāciju publisko reģistrā.
- 42 Regulas Nr. 211/2011 10. panta 1. punktā ir paredzēts, ka, saņemot EPI saskaņā ar šīs regulas 9. pantu, Komisija:
- a) nekavējoties publicē pilsoņu iniciatīvu reģistrā;
  - b) atbilstīgā līmenī tiekas ar organizatoriem, lai viņiem dotu iespēju detalizēti paskaidrot EPI ierosinātos jautājumus;
  - c) trijos mēnešos izklāsta paziņojumā savus juridiskos un politiskos secinājumus par EPI, rīcību, ko tā plāno veikt, ja tāda tiek plānota, un šādas rīcības veikšanas vai neveikšanas iemeslus.
- 43 Regulas Nr. 211/2011 10. panta 2. punktā ir paredzēts, ka iepriekš minētais paziņojums ir jāpaziņo organizatoriem, kā arī Eiropas Parlamentam un Eiropas Savienības Padomei un to dara pieejamu atklātībai.
- 44 Regulas Nr. 211/2011 11. pantā tostarp ir paredzēts, ka minētās regulas 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētajā triju mēnešu laikā organizatoriem tiek dota iespēja iepazīstināt ar EPI atklātā uzklaušanāsā Parlamentā.
- 45 No šā sprieduma 39.–44. punktā izklāstītajiem noteikumiem izriet, ka tāds lēmums reģistrēt EPI priekšlikumu kā tas, kas tiek apstrīdēts šajā lietā, ir vērsts uz to, lai radītu saistošas tiesiskās sekas attiecīgajiem organizatoriem, iestādēm un dalībvalstīm.

- 46 Proti, attiecībā uz organizatoriem ar iepriekš minēto reģistrācijas lēmumu tiek uzsākts paziņojumu par atbalstu vākšanas mehānisms un tiem it īpaši tiek dotas, pirmkārt, tiesības iesniegt EPI Komisijai un to detalizēti paskaidrot (skat. šā sprieduma 41. punktu un 42. punkta b) apakšpunktu), otrkārt, tiesības pieprasīt Komisijai, lai tā sniegtu Regulas Nr. 211/2011 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto paziņojumu (skat. šā sprieduma 42. punkta c) apakšpunktu), un, treškārt, tiesības iepazīstināt ar EPI atklātā uzklaušanās Parlamentā (skat. šā sprieduma 44. punktu). Iepriekš minētās tiesības, kas ir radītas attiecībā uz organizatoriem, vienlaikus rada pienākumus attiecīgajām iestādēm, proti, Komisijai un Parlamentam, jo Komisijai ir pienākums pieņemt organizatorus un sniegt iepriekš minēto paziņojumu un Parlamentam – organizēt iepriekš minēto atklāto uzklauššanu.
- 47 Runājot par konkrētajām dalībvalstīm – ar lēmumu par EPI priekšlikuma reģistrāciju tām tiek radīts pienākums atļaut paziņojumu par atbalstu vākšanu, tos pārbaudīt un sertificēt (skat. šā sprieduma 40. punktu).
- 48 Komisijas šaubas par apstrīdētā lēmuma apstrīdamību nav pamatotas.
- 49 Šajā ziņā ir jānoraida analīze, saskaņā ar kuru lēmums par EPI priekšlikuma reģistrāciju ir sagatavojošs dokuments vai starpdokuments, kura mērķis ir sagatavot Regulas Nr. 211/2011 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētā paziņojuma pieņemšanu (skat. šā sprieduma 29. punktu).
- 50 Proti, kā Savienības tiesa jau ir konstatējusi, pirmkārt, reģistrācijas procedūras mērķis ir izvairīties no tā, ka organizatori pieliek nevajadzīgas pūles attiecībā uz tādu EPI, kas jau no paša sākuma nevar sasniegt vēlamu rezultātu, un, otrkārt, lēmums par EPI priekšlikuma reģistrāciju nozīmē tā pirmo juridisko vērtējumu un iepriekš nenosaka vērtējumu, ko Komisija veic saistībā ar paziņojumu, kurš tiek pieņemts, pamatojoties uz Regulas Nr. 211/2011 10. panta 1. punkta c) apakšpunktu un kurā ir ietverti tās “juridiskie un politiskie secinājumi” par EPI, rīcība, ko tā plāno veikt, ja tāda tiek plānota, un šādas rīcības veikšanas vai neveikšanas iemesli (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 23. aprīlis, *One of Us* u.c./Komisija, T-561/14, EU:T:2018:210, 117. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 51 Turklāt 2019. gada 19. decembra spriedumā *Puppinck* u.c./Komisija (C-418/18 P, EU:C:2019:1113, 70. punkts) Tiesa ir precizējusi, ka EPI mehānisma īpašā pievienotā vērtība izriet nevis no garantijas sasniegt rezultātu, bet gan no tās radītajām iespējām un izredzēm Eiropas pilsoņiem sākt politisku diskusiju Savienības iestādēs, nepastāvot vajadzībai sagaidīt likumdošanas procesa sākšanu. Kā pamatoti norāda Komisija, politiskas diskusijas gan ar pilsoņiem, gan ar iestādēm notiek tostarp kampaņas laikā, kuras mērķis ir savākt paziņojumus par atbalstu, sanāksmē ar Komisiju un atklātajā uzklaušanās Parlamentā. Tādējādi ir konstatējams, ka šī politiskā diskusija izriet no reģistrācijas lēmuma un no tā izrietošās procedūras un notiek pirms tam, kad Komisija pieņem Regulas Nr. 211/2011 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzēto paziņojumu.
- 52 Tādējādi ir konstatējams, ka lēmums par EPI priekšlikuma reģistrāciju ir EPI procesa īpaša posma noslēgums, kas rada saistošas tiesiskās sekas, kuras atšķiras no tām, ko rada Regulas Nr. 211/2011 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētais paziņojums, kurš turklāt arī ir apstrīdams tiesību akts atbilstoši 2018. gada 23. aprīļa spriedumam *One of Us* u.c./Komisija (T-561/14, EU:T:2018:210).
- 53 Nemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāsecina, ka apstrīdētais lēmums ir apstrīdams tiesību akts LESD 263. panta izpratnē un ka šī prasība ir pieņemama.

Par lietas būtību

- 54 Lai pamatotu savu prasību, Rumānija izvirza divus pamatus. Pirmais no tiem ir saistīts ar Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu un otrs – ar pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. Vispirms ir jāvērtē otrs pamats.

Par pamatu attiecībā uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu

- 55 Rumānija iesākumā apgalvo, ka Komisijai esot plaša rīcības brīvība, pārbaudot, vai ir ievērots Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais nosacījums, un ka līdz ar to tās pienākumam norādīt pamatojumu esot fundamentāla nozīme.
- 56 Šajā kontekstā, pirmkārt, Rumānija iebilst, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija neesot izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ tā būtu kompetenta veicināt aktus, kas attiecas uz strīdīgā EPI priekšlikuma priekšmetu un mērķiem, kā tie ir identificēti šajā lēmumā.
- 57 Otrkārt, Rumānija iebilst, ka Komisija neesot pietiekami pamatojusi savu pieeju, kura ir izklāstīta apstrīdētā lēmuma rezolutīvās daļas 1. panta 2. punktā un ar kuru ir precizēts, ka paziņojumu par strīdīgā EPI priekšlikuma atbalstu savākšana ir atļauta, “balstoties uz izpratni, ka iniciatīvas mērķis ir izstrādāt Komisijas priekšlikumus tiesību aktiem, ar ko nosaka struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju, ievērojot nosacījumu, ka finansējamās darbības ļauj stiprināt Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju”.
- 58 Rumānijas ieskatā iepriekš minētās Komisijas pieejas pamatojums esot nepieciešams, no vienas puses, ņemot vērā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas kontekstu, ko raksturojot it īpaši tas, ka Komisija ar Lēmumu C(2013) 4975 *final* sākotnēji bija atteikusies reģistrēt strīdīgo EPI priekšlikumu un ka Tiesa 2019. gada 7. marta spriedumā *Izsāk un Dabis/Komisija (C-420/16 P, EU:C:2019:177)* nav konstatējusi Komisijas šajā lēmumā pieļautu tiesību kļūdu, un, no otras puses, ņemot vērā to, ka saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 noteikumiem lēmumam par EPI priekšlikuma reģistrāciju ir jābūt balstītam uz tā priekšmeta un mērķu precīzu analīzi, pat ja šī analīze ir veicama abstrakti, nevis konkrēti. Rumānija norāda, ka šajā lietā Komisija, šķiet, esot reģistrējusi strīdīgo EPI priekšlikumu, nezinādama, kas tajā patiesībā ir paredzēts.
- 59 Rumānija secina, ka apstrīdētajā lēmumā neesot paskaidrots, kādēļ strīdīgā EPI priekšlikuma reģistrācija bija iespējama, un ka Komisija šajā lietā neesot izpildījusi LESD 296. panta otrajā daļā paredzēto pienākumu norādīt pamatojumu.
- 60 Komisija un Ungārija apstrīd Rumānijas argumentāciju.
- 61 Ir jāatgādina, ka LESD 296. panta otrajā daļā paredzētais pienākums norādīt tiesību aktu pamatojumu ir piemērojams jebkuram aktam, par kuru var tikt celta atcelšanas prasība (spriedums, 2009. gada 1. oktobris, Komisija/Padome, C-370/07, EU:C:2009:590, 42. punkts). No tā izriet – neraugoties uz apstākli, ka Regulas Nr. 211/2011 4. panta 3. punkta otrajā daļā Komisijas pienākums informēt organizatorus par sava lēmuma pamatojumu ir minēts tikai tad, ja tā atsakās reģistrēt EPI priekšlikumu, uz apstrīdēto lēmumu attiecas pienākums norādīt pamatojumu jau tādēļ vien, ka tas satur Komisijas lēmumu reģistrēt strīdīgo EPI priekšlikumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 24. septembris, Rumānija/Komisija, T-391/17, tiek pārsūdzēts apelācijas instancē, EU:T:2019:672, 79. punkts).

- 62 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru attiecībā uz LESD 296. pantu tiesību aktu pamatojumam ir jābūt pielāgotam attiecīgā akta raksturam un skaidri un nepārprotami jāatklāj aktu sagatavojušās iestādes argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai – īstenot savu pārbaudi (skat. spriedumu, 2017. gada 12. septembris, *Anagnostakis/Komisija*, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 63 No pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka prasība norādīt pamatojumu ir jānovērtē, ņemot vērā konkrētas lietas apstākļus. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums, vai tiesību akta pamatojums atbilst LESD 296. panta prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visu attiecīgo jomu regulējošo tiesību normu kopumu (skat. spriedumu, 2017. gada 12. septembris, *Anagnostakis/Komisija*, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 64 Turklāt ir jānošķir pienākums norādīt pamatojumu kā būtiska formāla prasība no pamatojuma pamatotības pārbaudes, kas ir saistīta ar tiesību akta tiesiskuma pārbaudi pēc būtības un nozīmē, ka tiesa pārbauda, vai pamatojumā, uz kuru ir balstīts tiesību akts, nav pieļautas kļūdas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1998. gada 2. aprīlis, *Komisija/Sytraval un Brink's France*, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 66.–68. punkts).
- 65 Tāpat ir jāatgādina – Savienības tiesa jau ir nospriedusi, ka Komisijai nav plašas rīcības brīvības EPI priekšlikuma reģistrēšanā, jo Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punktā ir norādīts, ka minētā iestāde “reģistrē” EPI priekšlikumu, ja ir izpildīti šīs regulas 4. panta 2. punkta a)–d) apakšpunktā minētie nosacījumi, proti, tostarp, ja attiecīgais EPI priekšlikums nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus. Un otrādi, ja sākotnējās analīzes beigās ir acīmredzams, ka šis pēdējais minētais nosacījums nav izpildīts, Komisija “atsakās” reģistrēt attiecīgo EPI priekšlikumu, kā tas ir norādīts Regulas Nr. 211/2011 4. panta 3. punkta pirmajā daļā (spriedums, 2019. gada 24. septembris, Rumānija/Komisija, T-391/17, tiek pārsūdzēts apelācijas instancē, EU:T:2019:672, 84. punkts). Līdz ar to šā sprieduma 55. punktā izklāstītā Rumānijas argumentācija ir jānoraida.
- 66 Tas, vai apstrīdētais lēmums no juridiskā viedokļa ir pietiekami pamatots, ir jāizvērtē, ņemot vērā šā sprieduma 61.–65. punktā izklāstītos apsvērumus.
- 67 Attiecībā uz kontekstu, kādā tika pieņemts apstrīdētais lēmums, ir jāatgādina, ka Komisija vispirms ar Lēmumu C(2013) 4975 *final* atteicās reģistrēt strīdīgo EPI priekšlikumu, pamatojoties uz to, ka tas acīmredzami ir ārpus Komisijas pilnvarām Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē.
- 68 Komisija norādīja, ka strīdīgā EPI priekšlikuma galvenais mērķis ir nodrošināt “reģionu vienlīdzību un reģionālo kultūru ilgtspējību”, pievēršot “īpašu uzmanību reģioniem, kas savu nacionālo, etnisko, kultūras, reliģijas vai lingvistisko īpatnību dēļ atšķiras no kaimiņreģioniem”. Komisija uzskatīja, ka LESD 174.–178. pants, kuri ir norādīti iepriekš minētajā priekšlikumā kā atbilstošie Līgumu noteikumi attiecībā uz ierosinātajām darbībām, nevar būt juridiskais pamats ierosinātā tiesību akta pieņemšanai, jo visu atbilstoši kohēzijas politikai veikto pasākumu mērķim ir jābūt ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšanai, kā tas ir definēts LESD 174. pantā. Komisija uzskatīja, ka nacionālo minoritāšu situācijas uzlabošana nevar tikt saprasta kā tāda, kas palīdz mazināt “dažādu reģionu attīstības līmeņa atšķirības” un noteiktu reģionu atpalcību, kā tas ir paredzēts LESD 174. panta otrajā daļā. Šajā ziņā Komisija uzskatīja, ka LESD 174. panta trešajā daļā ietvertais “atpalcības” faktoru saraksts, kas paredz pienākumu pievērst konkrētam reģionam “īpašu uzmanību”, ir izsmeļošs.

- 69 Šo Komisijas lēmumu apstiprināja Vispārējā tiesa, kura noraidīja pret to celto atcelšanas prasību (spriedums, 2016. gada 10. maijs, *Izsák un Dabis/Komisija*, T-529/13, EU:T:2016:282).
- 70 Tiesa ar 2019. gada 7. marta spriedumu *Izsák un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177) atcēla šā sprieduma 69. punktā minēto spriedumu.
- 71 Pirmkārt, no vienas puses, Tiesa, sniedzot skaidrojumus par Komisijas pienākumiem, pārbaudot Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzēto reģistrācijas nosacījumu, atgādināja, ka Komisijai šis reģistrācijas nosacījums ir jāinterpretē un jāpiemēro tā, lai nodrošinātu EPI vieglu pieejamību. Tādējādi tikai tad, kad EPI priekšlikums, ņemot vērā tā priekšmetu un mērķus, kādi tie izriet no obligāti sniedzamās un – attiecīgā gadījumā – papildu informācijas, ko organizatori snieguši atbilstoši Regulas Nr. 211/2011 II pielikumam, ir acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus, Komisija ir tiesīga atteikties reģistrēt šo EPI priekšlikumu saskaņā ar minētās regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis/Komisija*, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 53. un 54. punkts).
- 72 No otras puses, Tiesa precizēja, ka jautājums par to, vai saistībā ar EPI ierosinātais pasākums ietilpst Komisijas pilnvaru robežās, *prima facie* nav jautājums par faktiem vai pierādījumu novērtējumu, kuram kā tādām būtu piemērojami noteikumi par pierādīšanas pienākumu, bet gan būtībā jautājums par attiecīgo Līgumu noteikumu interpretāciju un piemērošanu. Tādējādi, ja Komisijai ir iesniegts EPI priekšlikuma reģistrācijas pieteikums, tai šajā stadijā nav jāpārlicinās ne par to, ka ir sniegti pierādījumi par visiem tajā minētajiem faktiem, ne par to, ka priekšlikuma un ierosināto pasākumu pamatojums ir pietiekams. Lai novērtētu, vai Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais nosacījums ir ievērots, tai vienīgi jāpārbauda, vai no objektīvā viedokļa šādi pasākumi, tos aplūkojot abstrakti, varētu tikt veikti, balstoties uz Līgumiem (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis/Komisija*, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 61. un 62. punkts).
- 73 Otrkārt, Tiesa secināja, ka Vispārējā tiesa, uzskatīdama, ka strīdīgā EPI priekšlikuma reģistrēšanai organizatoriem bija jāsniedz pierādījumi par to, ka Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais nosacījums ir izpildīts, ir pieļāvusi tiesību kļūdu. Tiesa uzskatīja, ka Vispārējā tiesa ir veikusi kļūdainu vērtējumu attiecībā uz iepriekš minēto reģistrācijas nosacījumu un no tā izrietošo uzdevumu sadali starp EPI organizatoriem un Komisiju reģistrācijas procesā (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis/Komisija*, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 63. un 72. punkts).
- 74 Treškārt, Tiesa pārbaudīja LESD 174. panta, lasot to kopsakarā ar LESD 4. panta 2. punkta c) apakšpunktu, interpretāciju, ko Vispārējā tiesa ir veikusi šā sprieduma 69. punktā minētajā spriedumā. Šajā kontekstā Tiesa noteica šādi:
- “68. [...] ir taisnība, ka LESD 174. pantā Savienības kohēzijas politikas mērķi ir aprakstīti vispārīgi un ar to Savienībai ir piešķirta plaša rīcības brīvība attiecībā uz darbībām, ko tā var veikt ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas jomā, ņemot vērā plašo to reģionu, uz kuriem šīs darbības var attiekties, koncepciju.
69. Konkrētāk, LESD 174. panta trešajā daļā ietvertajam sarakstam ar tādiem reģioniem, “kuros ir būtiski un pastāvīgi dabiski vai demogrāfiski traucējumi”, kā norāda formulējumu “no reģioniem, uz kuriem tas attiecas” un “piemēram” izmantojums šajā tiesību normā, ir indikatīvs, nevis izsmeļošs raksturs.

70. Tomēr, kā Vispārējā tiesa norādīja sprieduma 87. un 89. punktā, nacionālo minoritāšu reģionu etniskās, kultūras, reliģijas vai lingvistiskās īpatnības nevar uzskatīt par tādām, kas sistemātiski radītu nelabvēlīgu situāciju to ekonomikas attīstībai salīdzinājumā ar apkārtējiem reģioniem.
71. No tā izriet, ka, pārsūdzētā sprieduma 85.–89. punktā izslēdzot, ka nacionālo minoritāšu reģions, ņemot vērā tā etniskās, kultūras, reliģijas vai lingvistiskās īpatnības, varētu sistemātiski būt pieskaitāms pie “reģioniem, kuros ir būtiski un pastāvīgi dabiski vai demogrāfiski traucēkli” LESD 174. panta trešās daļas izpratnē, Vispārējā tiesa ir pareizi interpretējusi šajā tiesību normā iekļauto “reģionu, uz kuriem tas attiecas” jēdzienu un tādējādi šajā jautājumā nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.”
75. Ceturtkārt, Tiesa apmierināja apelācijas sūdzību un atcēla šā sprieduma 69. punktā minēto spriedumu, pamatojoties uz šā sprieduma 73. punktā izdarīto secinājumu (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis/Komisija*, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 73. punkts).
76. Piektkārt, Tiesa, uzskatot, ka tiesvedības stadija ļauj izspriest lietu, atcēla Komisijas pieņemto lēmumu atteikt reģistrēt strīdīgo EPI priekšlikumu. Konkrētāk, Tiesa, pamatojoties uz konstatējumu, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu (uzskatīdama, ka, lai reģistrētu strīdīgo EPI priekšlikumu, apelācijas sūdzības iesniedzējiem bija jāsniedz pierādījumi, ka Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais nosacījums ir izpildīts), uzskatīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju prasības pamats par šīs tiesību normas pārkāpumu ir pamatots. Tiesa nosprieda, ka no šī secinājuma izriet, ka Komisijas pieņemtais lēmums atteikt reģistrēt strīdīgo EPI priekšlikumu ir jāatceļ (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis/Komisija*, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 74.–77. punkts).
77. Pēc 2019. gada 7. marta sprieduma *Izsák un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177) Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, ar kuru tā reģistrēja strīdīgo EPI priekšlikumu.
78. No apstrīdētā lēmuma formulējuma (skat. šā sprieduma 7.–13. punktu) izriet, ka, pirmkārt, Komisija ir identificējusi strīdīgā EPI priekšlikuma priekšmetu un mērķus. Otrkārt, Komisija ir veikusi prasīto iepriekšējo juridisko analīzi, pirmām kārtām, apstrīdētā lēmuma 5. apsvērumā norādot juridisko pamatu, kas tai ļautu iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai izpildītu apstrīdēto EPI, proti, LESD 177. pantu, un, otrām kārtām, apstrīdētā lēmuma 6. apsvērumā, kā arī 1. panta 2. punktā precizējot, ka pasākumiem, kas ir finansējami saistībā ar šo EPI, ir jāattiecas uz Savienības ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšanu. Citiem vārdiem, Komisija šajā analizē ir identificējusi Savienības kompetences robežas attiecībā uz strīdīgo EPI priekšlikumu.
79. Ņemot vērā apstrīdētā lēmuma formulējumu, tā pieņemšanas kontekstu un šajā jomā pastāvošās atbilstošās tiesību normas, Vispārējā tiesa uzskata, ka apstrīdētais lēmums ir juridiski pietiekami pamatots. Rumānijas iebildumi šo secinājumu neatspēko.
80. Vispirms attiecībā uz pirmo Rumānijas iebildumu, kas ir saistīts ar to, ka Komisija neesot izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ tā būtu kompetenta ierosināt pieņemt Savienības tiesību aktu, ar ko tiktu īstenota strīdīgā EPI (šā sprieduma 56. punkts), no apstrīdētā lēmuma formulējuma izriet, ka Komisija uzskatīja, ka strīdīgais EPI priekšlikums attiecas uz Savienības ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas politiku, kas paredzēta LESD trešās daļas XVIII sadaļā, un ka LESD

177. pants var būt tāda Savienības akta tiesiskais pamats, ar kuru īsteno strīdīgo EPI. Apstrīdētā lēmuma 6. apsvērumā un 1. panta 2. punktā Komisija ir izklāstījusi arī Savienības kompetences robežas šajā jomā. Šajos apstākļos Rumānijas pirmais iebildums nav pamatots un tas ir jānoraida.

- 81 Otrajā iebildumā (šā sprieduma 57. un 58. punkts) Rumānija būtībā apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā neesot pietiekami izskaidrota Komisijas nostājas attiecībā uz strīdīgo EPI priekšlikumu maiņa, kuru apliecina fakts, ka Komisija sākotnēji ar Lēmumu C(2013) 4975 *final* bija atteikusies to reģistrēt.
- 82 Vispārējā tiesa uzskata, ka arī šis otrais iebildums nav pamatots. Proti, ir jānorāda, ka Komisijas nostājas maiņa ir izskaidrojama ar 2019. gada 7. marta spriedumu *Izsák un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177), kas ir daļa no apstrīdētā lēmuma pieņemšanas konteksta.
- 83 Pirmkārt, 2019. gada 7. marta spriedumā *Izsák un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177) Tiesa atzina par spēkā neesošu Komisijas Lēmumā C(2013) 4975 *final* veikto analīzi, saskaņā ar kuru LESD 174. panta trešajā daļā ietvertais reģionu, “kuros ir būtiska vai [un] pastāvīga ekonomiska [dabiska] vai demogrāfiska atpalicība”, saraksts ir izsmeļošs. Tiesa uzskata, ka šim sarakstam ir indikatīvs raksturs.
- 84 Otrkārt, 2019. gada 7. marta spriedumā *Izsák un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177, 62. punkts) Tiesa precizēja, ka tad, kad Komisijai ir iesniegts EPI priekšlikuma reģistrācijas pieteikums, tai ir vienīgi jāpārbauda, vai, objektīvi raugoties un nepārbaudot izvirzītos faktiskos apstākļus un šī priekšlikuma un ierosināto pasākumu pamatā esošā pamatojuma pietiekamību, šādi pasākumi, kas ir aplūkoti vispārīgi, uz Līgumu pamata varētu tikt pieņemti.
- 85 Treškārt, ar 2019. gada 7. marta spriedumu *Izsák un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177, 62. punkts) Tiesa atcēla ne tikai šā sprieduma 4. punktā minēto Vispārējās tiesas spriedumu, bet arī Komisijas Lēmumu C(2013) 4975 *final*. Līdz ar to tai bija jāpieņem jauns lēmums par strīdīgo EPI priekšlikumu, izdarot visus secinājumus no iepriekš minētā Tiesas sprieduma.
- 86 Šā sprieduma 83.–85. punktā izklāstītie apstākļi, kuri Rumānijai ir zināmi, izskaidro to, ka Komisija, neraugoties uz savu sākotnējo Lēmumā C(2013) 4975 *final* pausto nostāju, beigās reģistrēja strīdīgo EPI priekšlikumu ar apstrīdēto lēmumu. Šie apstākļi izskaidro arī apstrīdētā lēmuma 6. apsvērumā un 1. panta 2. punktā Komisijas izmantoto pieeju, atbilstoši kurai tika izklāstīta joma, kurā var tikt pieņemti Savienības tiesību akti (“ievērojot nosacījumu, ka finansējamās darbības ļauj stiprināt Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju”), kas atbilst jomai, kurā apstrīdētās EPI organizatori ir lūguši iesniegt tiesību aktus (“ierosinātā [strīdīgā EPI], ciktāl tās mērķis ir Komisijas priekšlikumi tiesību aktiem, ar ko nosaka struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju), lai no tā secinātu, ka strīdīgais EPI priekšlikums nav acīmredzami ārpus tās pilnvaru robežām Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē.
- 87 Attiecībā uz Rumānijas apgalvojumu, saskaņā ar kuru šķietot, ka Komisija ir reģistrējusi strīdīgo EPI priekšlikumu, nezinādama, kas tajā patiesībā ir paredzēts (skat. šā sprieduma 58. punktu), šis apgalvojums drīzāk attiecas uz strīda būtību un ir iztīrīts, pārbaudot pirmo pamatu.
- 88 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, šis pamats ir jānoraida.

Par pamatu attiecībā uz Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu

- 89 Rumānija norāda, ka strīdīgais EPI priekšlikums esot acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām, saskaņā ar kurām tā var iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus, Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē, un ka tādējādi ar apstrīdēto lēmumu tiekot pārkāpta šī tiesību norma.
- 90 Pirmkārt, Rumānija norāda, ka LESD 174.–178. pants attiecībā uz Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju neesot derīgs juridiskais pamats Savienības rīcībai strīdīgā EPI priekšlikuma izpratnē.
- 91 Šajā ziņā Rumānija apgalvo, ka ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas jomā (kurā ietilpst strīdīgais EPI priekšlikums) Savienība varot sasniegt pie nacionālajām minoritātēm piederošo personu tiesību aizsardzības mērķi tikai tiktāl, ciktāl ar Līgumu paredzētā kohēzijas politika ir vērsta uz minētā mērķa sasniegšanu. Ar jebkādu citu rīcības veidu netiekot ievērots LES 4. panta 1. punktā un 5. panta 1. un 2. punktā izteiktais kompetences piešķiršanas princips.
- 92 Rumānija uzskata, ka ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas politikas mērķis ir visas Savienības harmoniska attīstība, tostarp samazinot dažādu reģionu attīstības līmeņa atšķirības un vismazāk attīstīto reģionu atpalicību. Rumānijas uzskata, ka tas, kam ir nozīme saistībā ar rīcību, kura iekļaujas šajā politikā, ir dažādu reģionu attīstības līmeņa kritērijs, nevis reģionu nacionālās, etniskās, kultūras, reliģijas un lingvistiskās raksturiezīmes. Turklāt nevarot apgalvot, ka pastāvētu pamatota un sistemātiska saikne starp noteiktu reģionu etnisko sastāvu un to attīstības līmeni salīdzinājumā ar kaimiņreģioniem.
- 93 Rumānija secina, ka kritērijs, kas attiecas uz nacionālo minoritāšu apdzīvoto reģionu īpatnībām, neesot atbilstošs, lai novērtētu reģiona attīstības līmeni, līdz ar to tam neesot nekādas nozīmes kohēzijas politikas īstenošanā. Tātad tiesību akts, kas ir balstīts uz šādu kritēriju, neļaujot sasniegt kohēzijas politikas mērķus, kuri ir vērsti uz to, lai samazinātu atšķirības dažādu Savienības reģionu attīstības līmeņos, un līdz ar to tas nevarot tikt pamatots ar LESD 174.–178. pantu.
- 94 Šajā kontekstā Rumānija atzīmē, ka 2019. gada 7. marta spriedumā *Izsák un Dabis*/Komisija (C-420/16 P, EU:C:2019:177) Tiesa neesot aplūkojusi jautājumu par to, vai strīdīgajā EPI priekšlikumā paredzētie pasākumi, “tos aplūkojot abstrakti, varētu tikt veikti, balstoties uz Līgumiem”. Savukārt Tiesa esot apstiprinājusi Vispārējās tiesas analīzi, saskaņā ar kuru nacionālo minoritāšu reģions, ņemot vērā tā etniskās, kultūras, reliģijas vai lingvistiskās īpatnības, nevar sistemātiski būt daļa no “reģioniem, kuros ir būtiska vai [un] pastāvīga ekonomiska [dabiska] vai demogrāfiska atpalicība” LESD 174. panta trešās daļas izpratnē. Rumānija no tā secina, ka Tiesa ir uzskatījusi, ka tiesiskais regulējums, kādu to ir paredzējuši organizatori, nevarot balstīties uz Līguma tiesību normām par kohēzijas politiku.
- 95 Otrkārt, Rumānija norāda, ka apstrīdētā lēmuma 6. apsvēruma formulējums parādot, ka Komisijas vērtējumā ir iekļauta atruna. Šī atruna norādot uz to, ka Komisija uzskata, ka strīdīgā EPI priekšlikuma priekšmets un mērķi nav skaidri un ka nav arī skaidrs, kādā veidā tos varētu sasniegt, pieņemot tiesību aktus, kas ir balstīti uz LESD 174.–178. pantu. Šāda Komisijas rīcība neatbilstot Regulai Nr. 211/2011. Rumānija uzskata, ka lēmums reģistrēt EPI priekšlikumu esot jāpamato ar precīzu tā priekšmeta un mērķu analīzi, pat ja minētā analīze tiek veikta abstrakti, nevis konkrēti. Šo analīzi nevarot atlikt uz EPI procesa vēlāku posmu, tādu kā tas, kas ir noteikts Regulas Nr. 211/2011 10. pantā.

- 96 Replikā Rumānija, turpinādama izvērst šā sprieduma 95. punktā izklāstīto argumentāciju, iebilst pret to, ka Komisija esot atsaukusies tikai uz ierobežotu daļu no informācijas, ko organizatori iesnieguši par apstrīdēto EPI, proti, uz deklarēto vispārējo un neskaidro mērķi, tādējādi kļūdaini interpretējot jēdzienu “abstraktā analīze”, uz kuru Tiesa ir atsaukusies 2019. gada 7. marta spriedumā *Izsák un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177). Rumānija norāda, ka Komisijai esot bijis jāņem vērā gan obligātā informācija, gan arī papildu informācija, ko organizatori ir snieguši, piemērojot Regulas Nr. 211/2011 II pielikumu, un ka šajā kontekstā pareiza strīdīgā EPI priekšlikuma priekšmeta un mērķu identificēšana esot *sine qua non* nosacījums Savienības kompetences jomas vai iespējami pieņemta Savienības tiesību akta juridiskā pamata identificēšanā.
- 97 Konkrētāk, Rumānija norāda, ka Komisijai esot bijis jāņem vērā, ka strīdīgajā EPI priekšlikumā bija norādīts uz nepieciešamību izstrādāt jēdziena “nacionālo minoritāšu reģions” definīciju, kā arī šo reģionu sarakstu. Komisijai esot bijis jāņem vērā arī tas, ka strīdīgā EPI priekšlikuma transponēšana Eiropas tiesību aktos nozīmētu visas statistikas sistēmas, kas ir paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (*NUTS*) izveidi (OV 2003, L 154, 1. lpp.), pārstrukturēšanu un izmaiņas administratīvās organizācijas veidā dalībvalstu līmenī jaunajā teritoriālajā konfigurācijā, ņemot vērā etnisko, reliģisko, lingvistisko vai kultūras kritēriju. Tomēr Rumānija uzskata, ka dalībvalstu administratīvā un teritoriālā organizācija ietilpstot to ekskluzīvajā kompetencē un saskaņā ar LES 4. panta 2. punktu Savienībai esot pienākums ievērot dalībvalstu konstitucionālo kārtību.
- 98 Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto argumentāciju, Rumānija secina, ka ar apstrīdēto lēmumu esot pārkāpts Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkts.
- 99 Komisija un Ungārija apstrīd Rumānijas argumentāciju.
- 100 Pirms konkrēti tiek izskatīti Rumānijas pret Komisiju šajā pamatā izteiktie iebildumi, ir jāatgādina tās pārbaudes raksturiezīmes, kura Komisijai ir jāveic saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu.
- 101 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka EPI priekšlikuma reģistrācijas nosacījums Komisijai ir jāinterpretē un jāpiemēro tā, lai nodrošinātu vieglu piekļuvi EPI. Tādējādi tikai tad, ja EPI priekšlikums, ņemot vērā tā priekšmetu un mērķus, kādi tie izriet no organizatoru sniegtās obligātās un – attiecīgā gadījumā – papildu informācijas, ir acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām, atbilstoši kurām tā var iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu līgumus, Komisija ir tiesīga atteikties reģistrēt šo EPI priekšlikumu saskaņā ar minētās regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu (skat. šā sprieduma 71. punktu).
- 102 Turklāt pastāv atšķirība starp pārbaudi, kas Komisijai ir jāveic saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu, un pārbaudi, kas tai ir jāveic saskaņā ar šīs pašas regulas 10. panta 1. punkta c) apakšpunktu.
- 103 Saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu Komisijai ir vienīgi jāpārbauda, vai no objektīvā viedokļa attiecīgajā EPI ierosinātie pasākumi, tos aplūkojot abstrakti, varētu tikt veikti, balstoties uz līgumiem. Tādējādi Komisijai šajā stadijā nav jāpārlicinās ne par to, ka ir sniegti pierādījumi par visiem tajā minētajiem faktiem, ne par to, ka priekšlikuma un ierosināto pasākumu pamatojums ir pietiekams (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis/Komisija*, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 62. punkts).

- 104 Lēmums par EPI priekšlikuma reģistrāciju nozīmē tā sākotnējo vērtējumu no juridiskā viedokļa un iepriekš nenosaka vērtējumu, ko Komisija veic saistībā ar paziņojumu, kurš tiek pieņemts, pamatojoties uz Regulas Nr. 211/2011 10. panta 1. punkta c) apakšpunktu; šajā paziņojumā tiek ietverta Komisijas galīgā nostāja par to, vai tā, atbildot uz attiecīgo EPI, iesniegs vai neiesniegs Savienības tiesību akta priekšlikumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 23. aprīlis, *One of Us* u.c./Komisija, T-561/14, EU:T:2018:210, 77., 79. un 117. punkts).
- 105 No šā sprieduma 100.–104. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Komisija var atteikties reģistrēt EPI priekšlikumu tikai tad, ja, veicot pārbaudi atbilstoši Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktam, tā nonāk pie secinājuma, ka var tikt pilnībā izslēgts, ka tā var iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus. Savukārt, ja Komisija nevar nonākt pie šāda secinājuma, tai ir pienākums reģistrēt attiecīgo EPI priekšlikumu.
- 106 Šā sprieduma 105. punktā minēto secinājumu apstiprina Tiesas precizējums, saskaņā ar kuru EPI mehānisma īpašā pievienotā vērtība izriet nevis no garantijas, ka tiks sasniegts rezultāts, bet gan no tās radītajām iespējām un izredzēm Eiropas pilsoņiem sākt politisku diskusiju Savienības iestādēs, nepastāvot vajadzībai sagaidīt likumdošanas procesa sākšanu (skat. šā sprieduma 51. punktu). No šī precizējuma izriet, ka Komisijai, pat ja tai ir lielas šaubas par to, vai uz attiecīgo EPI priekšlikumu attiecas tās pilnvaras Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē, ir jāreģistrē minētais priekšlikums, lai ļautu iestādēm veikt politisku diskusiju, kas tiek sākta pēc šīs reģistrācijas.
- 107 Rumānijas iebildumi ir jāizvērtē, ņemot vērā šā sprieduma 101.–106. punktā izklāstītos apsvērumus.
- 108 Attiecībā uz Rumānijas iebildumu, kurš ir izklāstīts šā sprieduma 95.–97. punktā un saskaņā ar kuru Komisija neesot ņēmusi vērā visu informāciju, ko organizatori ir snieguši strīdīgajā EPI priekšlikumā, un būtībā neesot pareizi identificējusi šī priekšlikuma saturu, iesākumā ir jānorāda, ka saskaņā ar judikatūru informācija par EPI priekšlikuma priekšmetu un mērķiem, kuru atbilstoši Regulas Nr. 211/2011 II pielikumam vai nu obligātā kārtā, vai fakultatīvi sniedz EPI organizatori, Komisijai ir jāņem vērā, veicot pārbaudi atbilstoši it īpaši šīs regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktam (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsák un Dabis*/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 51. un 54. punkts). Turklāt ir precizēts, ka tad, ja saskaņā ar iepriekš minēto II pielikumu EPI organizatori sava priekšlikuma pielikumā pievieno sīkāku informāciju, kā tie ir darījuši šajā lietā, par tā priekšmetu, mērķiem un kontekstu, Komisijai ir pienākums rūpīgi un objektīvi pārbaudīt šo informāciju (spriedums, 2017. gada 12. septembris, *Anagnostakis*/Komisija, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 35. punkts).
- 109 Šajā lietā, pirmkārt, ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 1. un 2. apsvērumā Komisija ir identificējusi šī priekšlikuma priekšmetu un mērķus, pārņemot organizatoru saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 II pielikumu sniegto obligāto informāciju (skat. šā sprieduma 2. punktu).
- 110 Otrkārt, ir jānorāda, ka LESD 177. pants, ko Komisija apstrīdētā lēmuma 5. apsvērumā ir identificējusi kā iespējamo juridisko pamatu Savienības tiesību aktiem, kuri varētu tikt pieņemti kā pasākumi saistībā ar strīdīgā EPI priekšlikuma īstenošanu, ir viena no tiesību normām, ko organizatori saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 II pielikumu ir minējuši strīdīgajā EPI priekšlikumā kā atbilstīgas tiesību normas ierosinātajai rīcībai.

- 111 Treškārt, ir jāatgādina, ka Komisija ir reģistrējusi strīdīgo EPI priekšlikumu, “balstoties uz izpratni, ka iniciatīvas mērķis ir izstrādāt Komisijas priekšlikumus tiesību aktiem, ar ko nosaka struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju”, un “ievērojot nosacījumu, ka finansējamās darbības ļauj stiprināt Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju” (apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punkts).
- 112 Šā sprieduma 108.–111. punktā izklāstītie apstākļi, tos izvērtējot, ņemot vērā visu strīdīgā EPI priekšlikuma organizatoru sniegto informāciju, pierāda, ka Komisija saskaņā ar 2019. gada 7. marta spriedumu *Izsāk un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177, 62. punkts) no objektīva viedokļa ir izvērtējusi ierosinātos pasākumus, aplūkojot tos abstrakti, būtībā ierobežojoties ar strīdīgā EPI priekšlikuma priekšmeta un mērķu norādīšanu un konstatējumu, ka šis priekšlikums ietilpst Savienība kohēzijas politikā. Aplūkots šādi, strīdīgais EPI priekšlikums ir pareizi izklāstīts apstrīdētajā lēmumā un nevar tikt konstatēta nekāda tā satura sagrozīšana.
- 113 Ir taisnība, kā uzsver Rumānija, ka apstrīdētās EPI organizatori papildu un fakultatīvajā informācijā, kas ir paziņota saskaņā ar Regulas Nr. 211/2011 II pielikumu, ir norādījuši uz nepieciešamību, lai Savienības tiesību aktā, kas pieņemts apstrīdētās EPI rezultātā, būtu ietverta jēdziena “etniskās vai nacionālās minoritātes reģioni” definīcija, kā arī šo reģionu saraksts. Organizatori arī atzīmējuši nepieciešamību, lai, nosakot Regulā Nr. 1059/2003 minētos reģionus, tiktu ņemtas vērā to etniskās, reliģijas, lingvistiskās vai kultūras robežas.
- 114 Tomēr ir jākonstatē, ka no visas organizatoru sniegtās informācijas izriet, ka šā sprieduma 113. punktā norādītā informācija, viņuprāt, ir līdzeklis, lai sasniegtu apstrīdētā lēmuma 2. apsvērumā aprakstīto apstrīdētās EPI mērķi. No tā izriet, ka, tā kā Komisijai, veicot vērtējumu atbilstoši Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunktam, bija juridisks pienākums no objektīvā viedokļa pārbaudīt ierosinātos pasākumus, tos aplūkojot abstrakti, un tā nevarēja pārbaudīt, vai ir sniegti pierādījumi par visiem norādītajiem faktiem, nedz arī – ka strīdīgā EPI priekšlikuma un minēto pasākumu pamatā esošais pamatojums ir pietiekams (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsāk un Dabis/Komisija*, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 62. punkts), ir jāsecina, ka nav pierādīts, ka Komisija nebūtu ņemusi vērā visu strīdīgā EPI priekšlikuma organizatoru sniegto informāciju, ieskaitot papildu un fakultatīvo informāciju, nedz arī tas, ka tā būtu sagrozījusi šī priekšlikuma saturu.
- 115 Turklāt Rumānijas arguments, saskaņā ar kuru Komisija savam vērtējumam esot pievienojusi “atrunu”, kas būtībā ir pretrunā Regulai Nr. 211/2011 (skat. šā sprieduma 95. punktu), ir jānoraida.
- 116 Proti, ir jākonstatē, ka Komisijas rīcība, reģistrējot strīdīgo EPI priekšlikumu, “balstoties uz izpratni, ka iniciatīvas mērķis ir izstrādāt Komisijas priekšlikumus tiesību aktiem, ar ko nosaka struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju, ievērojot nosacījumu, ka finansējamās darbības ļauj stiprināt Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju”, atbilst Regulai Nr. 211/2011, kā Tiesa to ir interpretējusi tostarp 2019. gada 7. marta spriedumā *Izsāk un Dabis/Komisija* (C-420/16 P, EU:C:2019:177), jo, kā jau ir norādīts, Komisijai minētās regulas 4. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais reģistrācijas nosacījums ir jāinterpretē un jāpiemēro tā, lai nodrošinātu EPI vieglu pieejamību. Līdz ar to Komisija attiecīgā gadījumā var “strukturēt”, “kvalificēt” vai pat daļēji reģistrēt attiecīgo EPI priekšlikumu, lai nodrošinātu tam vieglu pieejamību, ar nosacījumu, ka tā ievēro tai uzlikto pienākumu norādīt pamatojumu un ka šī priekšlikuma saturs netiek sagrozīts. Proti, šāds rīcības veids ļauj Komisijai tā vietā, lai atteiktos reģistrēt EPI priekšlikumu, reģistrēt to kvalificētā veidā, lai saglabātu ar Regulu Nr. 211/2011 sasniedzamā mērķa lietderīgo iedarbību. Šāds secinājums ir jāizdara vēl jo vairāk tāpēc, ka šāda priekšlikuma organizatori ne vienmēr ir juristi, kuriem ir precizitātes izjūta, izsakoties rakstveidā,

un zināšanas par Savienības kompetenci un Komisijas pilnvarām. Turklāt ir jānorāda, ka Rumānijas apgalvojums, saskaņā ar kuru “atrunas” esamība Komisijas vērtējumā norādot uz to, ka tai ir šaubas un jautājumi (skat. šā sprieduma 95. punktu), ne tikai nav pierādīts, bet ir arī neiedarbīgs, jo, kā jau ir norādīts, šādu šaubu un jautājumu esamībai nebūtu jāliedz Komisijai reģistrēt strīdīgo EPI priekšlikumu.

- 117 Turklāt šī Komisijas rīcība ir izskaidrojama ar tās pienākumu pieņemt jaunu lēmumu par strīdīgo EPI priekšlikumu pēc 2019. gada 7. marta sprieduma *Izsāk un Dabis*/Komisija (C-420/16 P, EU:C:2019:177) pieņemšanas, izdarot visus secinājumus no minētā sprieduma, kā tas ir uzsvērts šā sprieduma 85. punktā.
- 118 Ņemot vērā šā sprieduma 108.–117. punktā izklāstītos apsvērumus, šā sprieduma 95.–97. punktā minētais Rumānijas iebildums ir jānoraida.
- 119 Attiecībā uz Rumānijas iebildumu, kurš ir izklāstīts šā sprieduma 90.–94. punktā un saskaņā ar kuru LESD 174.–178. pants nav derīgs juridiskais pamats Savienības rīcībai strīdīgajā EPI priekšlikumā paredzētajā nozīmē, ir jāatgādina, ka Komisija, nepieļaujot kļūdu (skat. šā sprieduma 114. un 118. punktā ietvertos secinājumus), ir reģistrējusi šo priekšlikumu, “balstoties uz izpratni, ka iniciatīvas mērķis ir izstrādāt Komisijas priekšlikumus tiesību aktiem, ar ko nosaka struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju”, un šos priekšlikumus var iesniegt, pamatojoties uz LESD 177. pantu (apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punkts, lasot to kopsakarā ar tā 5. apsvērumu).
- 120 LESD 177. panta pirmajā daļā tostarp ir paredzēts, ka “Parlaments un Padome, pieņemot regulas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, [...] nosaka struktūrfondu uzdevumus, prioritārus mērķus un uzbūvi”. LESD 177. pants ir iekļauts LESD trešās daļas “Savienības iekšpolitika un rīcība” XVIII sadaļā “Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija”.
- 121 No LESD 4. panta 2. punkta c) apakšpunkta izriet, ka ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija ir viena no Savienības un dalībvalstu dalītās kompetences jomām. Saskaņā ar LESD 2. panta 6. punktu šīs Savienības kompetences īstenošanas apjomu un pasākumus nosaka LESD trešās daļas XVIII sadaļas noteikumi.
- 122 LESD 174. panta pirmajā daļā, kas ietilpst iepriekš minētajā XVIII sadaļā, ir paredzēts, ka Savienība, lai veicinātu tās vispārēju harmonisku attīstību, izstrādā un veic darbības, kas stiprina tās ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju.
- 123 LESD 174. panta trešā daļa nosaka:
- “Šajā kontekstā īpaša uzmanība ir veltīta lauku apvidiem, apvidiem, kurus skar rūpniecības restrukturizācija, kā arī reģioniem, kuros ir būtiska vai [un] pastāvīga ekonomiska [dabiska] vai demogrāfiska atpalicība, piemēram, galējie ziemeļu reģioni ar mazu iedzīvotāju blīvumu, kā arī salas un pārrobežu un kalnu reģioni.”
- 124 Tiesa ir norādījusi, ka LESD 174. pantā Savienības kohēzijas politikas mērķi ir aprakstīti vispārīgi un ar to Savienībai ir piešķirta plaša rīcības brīvība attiecībā uz darbībām, ko tā var veikt ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas jomā, ņemot vērā plašo to reģionu, uz kuriem šīs darbības var attiekties, koncepciju (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsāk un Dabis*/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 68. punkts).

- 125 Turklāt Tiesa ir precizējusi, ka LESD 174. panta trešajā daļā ietvertajam sarakstam ar tādiem reģioniem, “kuros ir būtiski un pastāvīgi dabiski vai demogrāfiski traucēkļi”, ir indikatīvs, nevis izsmelošs raksturs (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsāk un Dabis*/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 69. punkts).
- 126 No šā sprieduma 120.–125. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Savienībai ir kompetence ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas jomā. Turklāt ir atgādināts, ka LESD 177. pantā ir paredzēta regulu pieņemšana saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, kura, kā ir precizēts LESD 289. panta 1. punktā, tiek sākta ar Komisijas priekšlikuma iesniegšanu Parlamentam un Padomei.
- 127 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija, nepieļaujot kļūdu, apstrīdētajā lēmumā ir varējusi secināt, ka strīdīgais EPI priekšlikums, ciktāl tā mērķis ir tas, lai Komisija izstrādātu priekšlikumus tiesību aktiem, ar ko nosaka struktūrfondu uzdevumus, prioritāros mērķus un organizāciju, un ciktāl finansējamās darbības ļauj stiprināt Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, nav acīmredzami ārpus tās pilnvaru robežām Regulas Nr. 211/2011 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē. Šis secinājums ir jāizdara, ņemot vērā Tiesas sniegto precizējumu, saskaņā ar kuru jautājums par to, vai saistībā ar EPI ierosinātais pasākums ietilpst Komisijas pilnvarās minētās tiesību normas izpratnē, *prima facie* un būtībā ir jautājums par attiecīgo Līgumu noteikumu interpretāciju un piemērošanu (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsāk un Dabis*/Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 61. punkts).
- 128 Ir taisnība, kā to turklāt norāda Rumānija, ka Tiesa 2019. gada 7. marta spriedumā *Izsāk un Dabis* /Komisija (C-420/16 P, EU:C:2019:177) ir apstiprinājusi 2016. gada 10. maija spriedumā *Izsāk un Dabis*/Komisija (T-529/13, EU:T:2016:282) ietvērto Vispārējās tiesas analīzi, saskaņā ar kuru nacionālo minoritāšu reģionu etniskās, kultūras, reliģijas vai lingvistiskās īpatnības nevar uzskatīt par tādām, kas sistemātiski radītu nelabvēlīgu situāciju to ekonomikas attīstībai salīdzinājumā ar apkārtējiem reģioniem. Tātad Tiesa ir secinājusi – izslēdzot, ka nacionālo minoritāšu reģions, ņemot vērā tā etniskās, kultūras, reliģijas vai lingvistiskās īpatnības, varētu sistemātiski būt pieskaitāms pie “reģioniem, kuros ir būtiski un pastāvīgi dabiski vai demogrāfiski traucēkļi” LESD 174. panta trešās daļas izpratnē, Vispārējā tiesa ir pareizi interpretējusi šajā tiesību normā iekļauto “reģionu, uz kuriem tas attiecas” jēdzienu (spriedums, 2019. gada 7. marts, *Izsāk un Dabis* /Komisija, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 70. un 71. punkts).
- 129 Šie Tiesas sniegtie precizējumi neatspēko šā sprieduma 127. punktā minēto secinājumu, saskaņā ar kuru Komisija nav pieļāvusi kļūdu, secinot, ka strīdīgais EPI priekšlikums acīmredzami nav ārpus tās pilnvaru robežām. Proti, pirmkārt, kā ir atgādināts šā sprieduma 50. un 104. punktā, lēmums reģistrēt EPI priekšlikumu iepriekš nenosaka vērtējumu, ko Komisija veic saistībā ar paziņojumu, kurš tiek pieņemts, pamatojoties uz Regulas Nr. 211/2011 10. panta 1. punkta c) apakšpunktu, un kurā tiek ietverti tās “juridiskie un politiskie secinājumi” par EPI, rīcība, ko tā plāno veikt, ja tāda tiek plānota, un šādas rīcības veikšanas vai neveikšanas iemesli. Otrkārt, kā Komisija ir precizējusi iebildumu rakstā, tā, sagatavojot minēto paziņojumu un ja tā to uzskata par vajadzīgu, var, pamatojoties it īpaši uz faktiskajiem apstākļiem, pārbaudīt, vai un kādā mērā nacionālo minoritāšu reģiona īpašības var ietekmēt tā ekonomisko vai sociālo attīstību salīdzinājumā ar apkārtējiem reģioniem un vai un kādā mērā konstatētās atšķirības ekonomiskās vai sociālās attīstības līmeņos prasa veikt rīcību, lai stiprinātu ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju.
- 130 Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, šā sprieduma 90.–94. punktā izklāstītais Rumānijas iebildums un līdz ar to šis pamats ir jānoraida. Tādējādi prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 131 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā Rumānijai šis spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāsedz savi, kā arī jāatlīdzina Komisijas tiesāšanās izdevumi saskaņā ar tās prasījumiem.
- 132 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam dalībvalstis, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. No tā izriet, ka Ungārija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (desmitā palāta)

nospriež:

- 1) Prasību noraidīt.**
- 2) Rumānija sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.**
- 3) Ungārija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

Kornezov

Buttigieg

Kowalik-Bańczyk

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2021. gada 10. novembrī.

[Paraksti]